

בית הדין העליון
The High Legal Tribunal

עתירה 12/2023

אבי סוכר
ע"י עו"ד איציק אבישר

נגד

איגוד הכדורסל הישראלי
ע"י יועמ"ש האיגוד עו"ד דן שוץ ועו"ד יודן קודריצקי

פסק דין

עניינה של עתירה זו בדרישת העותר לחייב את המשיב ["המשיב" או "האיגוד"] לתקן את תקנון הבוררות ["תקנון הבוררות" או "התקנון"] ולשלב בו שינויים בדרכי המינוי של בוררים, קביעת זהות בורר בתיק בוררות מסוים, שילוב הוראות הדין המהותי ודיני ההתיישנות הכלליים ומינוי בוררים נוספים. העתירה מעוררת שאלת משפט משולשת: (א) האם מתקיימת מחויבות לפי הדין לשנות את תקנון הבוררות; (ב) האם קנויה לעותר "זכות עמידה" בדרישה לתיקון התקנון; (ג) האם על בית הדין להורות בצו עשה לגורמי האיגוד לתקן את התקנון

עיקר טיעוני העותר

1. אלה עיקרי הטיעון בכל אחד מארבעת רכיבי הצו המבוקש.

דרכי מינוי בוררים

2. עתירה ראשונה של העותר היא לשינוי תקנון הבוררות על דרך הקמת ועדת מינויים שתורכב מחברי נשיאות בית הדין העליון של האיגוד, מנכ"ל האיגוד, נציג קבוצות ונציג השחקנים. הרכב זה של ועדת הבחירה עשוי לשקף באופן מיטבי את האינטרסים של כל הצדדים ויהווה ביטוי לעקרון השוויון. יתר על כן, הרכב זה של ועדת הבחירה יבטיח בחירה של המועמדים הטובים ביותר לשמש כבוררים במסגרת האיגוד.

3. בשנת 2017 ביצעה ההתאחדות לכדורגל שינוי תקנוני שבמסגרתו נקבעה ועדת בחירה לשם מינוי בוררים בהרכב: נשיא בית הדין העליון, חבר בית הדין העליון, יו"ר המוסד לבוררות וגישור בהתאחדות, מנכ"ל ההתאחדות, נציג קבוצות ונציג שחקנים. העותר גורס שההתאחדות בצעה את השינוי התקנוני כדי לשקף את עקרון השוויון ולהוות בסיס לבחירה ראויה ומיטבית של בוררים

קביעת זהות הבורר על פי הסכמה בין הצדדים

4. יש לתקן את תקנון הבוררות כך שקביעת זהות הבורר בכל מקרה פרטני תהיה נתונה בידי הצדדים להליך הבוררות ולא בידי נשיא בית הדין העליון או בדרך אקראית של "סדר רץ".

5. ההסכמה בדבר זהות הבורר היא אבן יסוד של הליך בוררות. קביעת בורר בניגוד לרצון הצדדים או בניגוד להסכמתם היא הליך פגום שיורד לשורשו של התהליך. הדבר נסמך על דבריו של המלומד ישראל שמעוני בספרו לאמור:

"מינוי בורר שלא נעשה בהתאם למוסכם בין בעלי הדין פוגם בכהונת הבורר ומהווה עילה להעברתו מתפקידו....הצדדים להליך רשאים להסכים על קיום הבוררות בתנאי שבורר מסוים בלבד ידון בסכסוך"¹

6. העותר מציין בכתב העתירה שכשמדובר במינוי בורר יחידי נדרשת הסכמת כל הצדדים ל"אישיותו" של הבורר ו"עליהם למנות ולהסכים על בורר שנכון, מתאים וראוי מבחינתם לשמש ככזה במחלוקת שבין הצדדים".

7. מנגנון תקנוני שמושתת על הסכמת הצדדים בדבר זהות הבורר יועיל להתפתחות ולהעצמה מקצועית של המוסד לבוררות. שכן הצורך לזכות בהסכמה של הצדדים לסכסוך יגרום לשיפור התפקוד של כל אחד מן הבוררים שחברים במוסד. כך באו הדברים לידי ביטוי בפסק הדין של בית המשפט המחוזי בפרשת אפרופים:

" עקרון יסוד בהליך הבוררות הוא הבטחת האובייקטיביות של הבורר. מוסד הבוררות נשען כל כולו על ההסכמה של הצדדים לסמוך על גורם שלישי שיכריע בעניינם. במידה ויווצר חוסר אמון בקרב הציבור באובייקטיביות, באמינות ובהגינות הליך הבוררות לא תהיה למוסד זה תקומה"³

8. בחירה בהסכמה של זהות הבורר מגבירה את יעילות התפקוד של המוסד שכן הדבר ממעיט את בקשות הפסילה, מגביר את האמון בבורר ובמוסד הבוררות שבו הוא מכהן ונותן ביטוי מלא יותר ליכולתו המקצועית. כפועל יוצא תגבר ההעדפה לשימוש במנגנון הבוררות של האיגוד על פני העברת הסכסוך לבירור בערכאות.

9. גם בעניין זה נתלה העותר בתקנון המוסד לבוררות של ההתאחדות לכדורגל שמקנה לצדדים אפשרות לבחור את זהות הבורר בהסכמה מתוך רשימת הבוררים שמונו על ידי נשיאות בית הדין העליון. מנגנון זה של ההתאחדות לכדורגל "אוזכר לחיוב בפסיקות כב' בית המשפט העליון ובית הדין הארצי לעבודה ככזה המהווה טעם המצדיק מתן עדיפות למוסד לבוררות על פני הערכאות האזרחיות בכל הקשור לבירור סכסוכים בין הגורמים הפועלים במסגרת איגוד הספורט"

פסיקה לפי הדין המהותי והתאמת דיני ההתיישנות לדין הכללי

10. העותר סבור שבתביעות המבוססות על עילות קוגנטיות של דיני העבודה יש להתאים את תקופת ההתיישנות התקנונית (שנתיים מיום התהוות עילת התביעה) לדיני ההתיישנות הכלליים (7 שנים מיום התהוות עילת התביעה). בפסיקה נמצא צידוק לתקופת ההתיישנות הקצרה בכך שהדבר מוליך להכרעה

¹ ישראל שמעוני דיני בוררות – אופק חדש בבוררות (2009) 80-81
² לא ברור למה מכון הביטוי "אישיותו" של הבורר] ומה מקור המונח [ועליהם] למנות ולהסכים על בורר "שנכון, מתאים וראוי מבחינתם לשמש ככזה". הפוך והפוך בחוק הבוררות ולא תמצא בו "מבחן אישיות" או מבחן "התאמה ונאותות".
³ הפ (ת"א) 1680/00 אפרופים שיכון ויזום (1991) בע"מ נ' Montavane Stavby Praha Corporation

מהירה בסכסוכים שמסייעת לרציפות ותקינות הפעילות הספורטיבית בענף. אולם הוראות התקנון אינן יכולות לגבור על הוראות קוגנטיות של הדין.

11. הסדרי הבוררות התקנונית מחייבים את הצדדים בתשלום אגרה ושכר טרחת הבורר. גם דרישת בלתי מתפשרת זו טעונה הגמשה בהתאמה לקבוע בסדרי הדין של בתי הדין לעבודה.
12. ככלל העותר מציע שהתקנון יחייב את הבוררים לדון, בכל עניין שלא הוסדר בתקנוני האיגוד על פי הדין המהותי שדן בזכויות עובדים. זו העמדה שהביעה היועמ"ש לממשלה בהודעה לבית הדין הארצי לעבודה בעניין הפועל רעננה נ' אלי בביוב)

מינוי בוררים נוספים

13. העותר סבור שיש למנות בוררים נוספים לארבעת הבוררים המכהנים. נוכח העובדה שהבוררים נדרשים לדון בעילות שמושתתות במקרים רבים על משפט העבודה מן הראוי למנות כבוררות שופטת בדימוס של בתי הדין לעבודה (צוינו בשמותיהן שלוש שופטות בדימוס).
14. נוסף לכך יש לקיים את הוראת התקנון ולמנות בוררים שלרעור.
15. ההתאמה הנדרשת לדיני העבודה הקוגנטיים ומינוי בוררות שידן רב להן בדיני העבודה עשויים למנוע "נזק עמוק שנגרם למתדיינים בכל הקשור עם זכויותיהם הקוגנטיות (סוציאליות, תעסוקתיות ועוד) כב' בית הדין העליון מופנה לפסק הבוררות שניתן על ידי המוסד לבוררות בעניין גיא פניני - שם (לשיטת המבקש) חרג המוסד הנכבד באופן ניכר מהחוק, מהפסיקה המקובלת ומהדין המהותי; פסיקה אשר הובילה לעיוות ולהתנהלות משולחת רסן מצדם של חלק מהגורמים הפועלים בענף הכדורסל ולנזק כלכלי אשר מוערך במיליוני ש"ח - מצב שב"כ המבקש התריע עליו בפני המשיב"

עיקר טיעוני התשובה של האיגוד

16. בא כוח האיגוד טוען: (א) אין בידי העותר עילה שעליה ניתן להשתית עתירה למתן צו עשה שיחייב את האיגוד לתקן את תקנון הבוררות; (ב) אין לבית הדין סמכות לחייב את האיגוד לתקן את תקנון הבוררות; (ג) העתירה הוגשה בשיהוי רב, בחוסר תום לב וללא צירוף צדדים נדרשים.

העדר עילה למתן צו עשה לתיקון התקנון

17. האיגוד התקין את תקנון הבוררות בהתאם לסמכות שהוקנתה לו בחוק הספורט תשמ"ח-1988 ["חוק הספורט"]. מוסד הבוררות עוצב על פי הבנת האיגוד את הצרכים. כיון שבסיסו של המוסד לבוררות התקנוני הוא בדין, הליכי בוררות שמתקיימים במסגרתו הם תקנוניים (סטטוטוריים) ולא הסכמיים. האיגוד אינו כופה הגשת תביעות בהליכי בוררות. מי שרצונו בכך יכול לממש את זכויותיו בפנייה לערכאות. לפיכך אין מקום לכופ את האיגוד לבצע שינויים תקנוניים במתכונת שהולמת את רצונו האישי של העותר. עתירה לבית הדין העליון אינה מכשיר להשגת מאווייו של העותר.

אין בסיס לחיוב האיגוד לתקן את התקנון

18. הנהלת האיגוד הסמיכה את ועדת התקנון לדון בהצעות (גם הצעות העותר) לתיקון התקנון. הוועדה שקלה את הדברים והגיעה למסקנה שפרט להוספת בוררים שלרעור אין צורך בתיקוני התקנון המוצעים

19. העותר לא הצביע על חיוב מעוגן בדיון של הרעיונות המתקנים שלו. בית הדין רשאי ואף חייב ליתן צווי עשה לתיקון תקנוני שעה שהוראות התקנון חורגות מסמכות האיגוד או שהן מגבשות הסדר לא חוקי או שהן פוגעות בכללי הצדק הטבעי. אף א אחד מאלה מתקיים בסוגיית העתירה.
20. חיוב האיגוד לשלב בתקנון המוסד לבוררות את דיני העבודה הקוגנטיים אינו אפשרי לפי הדין והפסיקה. האיגוד מעוניין בכך ועשוי לקדם את הדבר אם תהיה לכך היתכנות חוקית

שיהוי , חוסר תום לב, אי צרוף צדדים

21. שיהוי - בא כוח האיגוד טוען שעילות העתירה התגבשו בין שנתיים לארבע שנים לפני הגשת העתירה. לפיכך חל שיהוי בהגשת העתירה שדי בו כדי לדחותה.
22. חוסר תום לב – העותר לא גילה שבד בבד עם הגשת העתירה הוא צד להליך ברורות שמתנהל במסגרת האיגוד. הסתרת המציאו היא "התנהגות קלוקלת" שמצדיקה כשלעצמה את דחיית העתירה.
23. אי צרוף צדדים - צו העשה שכלול בעתירה עשוי להשפיע על עניינן של הקבוצות שתקנון הבוררות חל עליהן. היה אם כן הכרח לצרפן כמשיבות לעתירה.

דיון והכרעה

24. העתירה מציבה דרישה לשינוי תקנוני שיוליך לשינוי תבניתי (מודל) של הליכי הבוררות במסגרת המוסד לבוררות שפועל ליד האיגוד. בירור העתירה מצריך עיון תלת שלבי. בראשונה יש לבחון אם מתקיים צורך מעוגן בדיון לתקן את התקנון ברוח העתירה; בשנייה, האם קנויה לעותר "זכות עמידה" בדרישה לתיקון התקנון ובשלישית האם על בית הדין להורות בצו עשה לגורמי האיגוד לתקן את התקנון. מענה שלילי לסוגייה הראשונה עשוי לייתר דיון בשאלות העוקבות. בכל זאת נחוזה דעתנו ביחס לכל אחת מסוגיות אלה.

האם השינוי התקנוני מתחייב מכוח הדין

25. תקנוני האיגוד מעוגנים בחוק הספורט. סעיף 10(א) של החוק מורה: **"התאחדות או איגוד יתקינו תקנונים שיסדירו את הניהול התקין של הענף או של ענפי הספורט שהם מרכזים..."**. בגדר כוח האסדרה שהחוק הקנה כונן האיגוד, לפני שנים רבות, מוסד לבוררות שיתנהל בסדרים שהותקנו בתקנון. בבסיס ההסדרים ניצבה ראיית כפולת פנים. מצד אחד הצורך בפתרון סכסוכים שמתגבשים על רקע הפעילות הספורטיבית שבאחריות האיגוד ומצד שני נהלי דיון תכליתיים שמאפשרים את הקיום הסדיר של התחרויות בד בבד עם בירור הסכסוכים. ההסדרים שקבועים בתקנון מאפשרים, לדעת האיגוד על מכלול גורמיו והשותפים לפעילות הספורטיבית שמתנהלת במסגרת האיגוד, להשיג את התכליות האמורות באורח מהיר שמכבד את זכויות בעלי הדין. בית המשפט העליון הכיר בתבנית הזאת ובחשיבותה:

"ס' 10-11 לחוק הספורט מעגנים חובה סטטוטורית לקיום הליכי בורות. מכוח הוראות סעיפים אלה התקין האיגוד את תקנון המוסד לבוררות, שדינו כדיון הסכם בורות לכל דבר.... בבוררות מכוח חוק הספורט עסקינן. סמכות מוסדות השיפוט הפנימיים של איגודי הספורט, ומוסדות הבוררות הפנימיים בכלל זה, פורשה על

דרך ההרחבה. נוסף על היתרונות הגלומים בהתדיינות בפני גופי השיפוט הפנימיים עבור בעלי הדין, הכרה בסמכות הרחבה של גופים אלו מביאה לצמצום העומס השורר בבתי המשפט ולהפחתת העלויות המוטלות בסופו של יום על הציבור הרחב. פרשנות רחבה זו תואמת את כוונת המחוקק"⁴

26. על רקע זה ברור שחובת תיקון התקנון כמבוקש בעתירה תקום באחד משלושה אלה: (1) הוראת דין מפורשת שמחייבת קביעת הסדרים בתקנון בהתאם למבוקש בעתירה; (2) ההסדר התקנוני אינו מתיישב עם הוראות הדין בכלל ועם הוראות חוק הבוררות בפרט; (3) הסדרי התקנון אינם מאפשרים להגיע לפסק בורות ראוי והוגן.

העדר הוראת דין כופה

27. העותר לא הצביע על הוראת דין שכופה הסדרי בורות תקנוניים שמכילים את המרכיבים המבוקשים בעתירה. אין, למיטב הידיעה, הוראה כזאת. אילו הייתה, חזקה שהאיגוד היה נוקט צעדים כדי להתקין אותה.

מתאם (קוהרנציה) בין הדין לתקנון

28. הטענה לחוסר מתאם בין דין הבוררות הכללי לבין התקנון מתמקדת במיוחד בדרישה להסכמה מוקדמת של הצדדים בדבר זהות הבורר. נטען שדרישת הסכמה כזאת היא "אבן היסוד של הליך הבוררות". ההסדר התקנוני שלפיו זהות הבורר היא אקראית נטען להיות "פגם היורד לשורשו של ההליך".

29. אלא שלא זו בלבד שהדין אינו מציב דרישה להסכמה בדבר זהות הבורר אלא אף גם זו שהסכמה כזאת אינה "אבן יסוד" של הליך בורות והיעדרה מותר על פי הדין וממילא אינו "פגם היורד לשורשו של עניין". חוק הבוררות מגדיר "הסכם בורות" – **הסכם בכתב למסור לבוררות סכסוך שנתגלע בין צדדים להסכם או שעשוי להתגלע ביניהם בעתיד, בין שנקוב בהסכם שמו של בורר ובין אם לאו ו-"בורר" – בורר שנתמנה בהסכם בורות או על פיו...** שתי ההגדרות מניחות קיומו של בורר גם בלי הסכמה בדבר זהותו. בוודאי שהסכם בורות שאין בו הסכמה על זהות הבורר ובורר שהתמנה שלא על פי הסכמת הצדדים אינם פוסלים את ההליך.

30. האבן הראשה של הליכי בורות היא **הסכמה על עצם כינון ההליך**. עמד על כך בית המשפט העליון (השופט יורם דנציגר):

הליכי בורות, להבדיל מהליכים שיפוטניים רגילים, יונקים את חיותם מהסכמת הצדדים, וכי בלעדיה ממילא לא היה בא לעולם פסק הבוררות ... ודוק, כשמדובר בהליכי בורות נקודת המוצא היא מפגש רצונות אוטונומי ומלא בין הצדדים שבחרו לפנות להליך הבוררות. זהו תנאי

⁴ רעא 180/07 אמיר כץ נ' איגוד הכדורסל בישראל

לבוררות...פגמים בהסכמה...יכולים להוביל לביטול פסק הבוררות,

כשלעצמם⁵

31. הדברים הללו מתבררים גם מן הציטוטים מפסק דין אפרופים (מחוזי) שהעותר הציג: **"מוסד הבוררות נשען כל כולו על ההסכמה של הצדדים לסמוך על גורם שלישי שיכריע בעניינם"**⁶ ומספרו של המלומד שמעוני: **"הצדדים להליך רשאים להסכים על קיום הבוררות בתנאי שבורר מסוים בלבד ידון בסכסוך"**⁷.

32. אכן חוק הבוררות אינו מונע מן הצדדים להסכים על זהות בורר אולם ההליך אינו נפסל אך בשל העובדה שהבורר אינו בורר מוסכם. בית המשפט העליון דן פעמים הרבה בעתירות שיסודן בהליכי בוררות באיגוד ובאיגודי ספורט אחרים. בפסיקה זו לא הוצב שום סימן שאלה על תקינות הליך בוררות שהתנהל לפי ההסדר התקנוני של האיגוד ובלי הסכמה מראש בדבר זהות הבורר⁸.

הוגנות ההליך התקנוני

33. הצדדים להליכי בוררות באיגוד מקבלים על עצמם את ההסדר התקנוני עם הצטרפותם לאיגוד. יסוד ההסכמה נעוץ בקבלת המרות התקנונית על המצטרף לאיגוד. זה ההבדל שבין "בוררות מוסכמת" ל"בוררות סטטוטורית"; הראשונה אינה יכולה להתגבש אלא אם מושגת הסכמה דו-צדדית לקיומה והשנייה מתייסדת עם גיבושה של החלטת התובע להגיש תביעה לבירור במסגרת המוסד לבוררות.

34. הבוררות מתנהלת לפני בוררים מיומנים; כולם בוררים מנוסים, חלקם מנוסים מאד. ההליך מתנהל בשוויון דיוני מלא. מוקנית בו זכות שמיעה ראויה. פסקי הבורר מנומקים והתקנון מאפשר הגשת ערעור לפני בורר של האיגוד (גם אם אין תניית ערעור מוסכמת מראש).

35. ההסדר שקבוע בתקנון מקנה לנשיאות בית הדין העליון סמכות לצרף בוררים חדשים למוסד. אמנם ההתאחדות לכדורגל החליטה לתקן את תקנונה באופן שסמכות המינוי הוקנתה לוועדת בחירה (נשיא בית הדין העליון, חבר בית הדין העליון, יו"ר המוסד לבוררות וגישור בהתאחדות, מנכ"ל ההתאחדות, נציג קבוצות ונציג שחקנים). לא ברור מהו הערך המוסף שיש להרכב בחירה כזה. ייתכן שהוא מתאים להתאחדות שהיקפי הבוררות בה כנראה גדולים⁹. לפני ארבעת בוררי האיגוד מתבררים כ-8 בוררות בשנה. בממוצע שני תיקים לבורר. בנתונים אלה די לאיגוד בהסדר הקיים (שכאמור אין חובה על פי דין לשנותו).

36. לעניין דרישת העותר לאימוץ אל התקנון של הוראות שונות של דין העבודה המהותי. למעלה מכאן חיווינו דעתנו שכל רכיבי העתירה אינם בגדר תיקון מחויב מן הדין. התקנון שולל כפיפות של הבורר לדין המהותי או לסדרי הדין ודיני הראיות שנוהגים בבתי המשפט:

" הבורר יפעל בדרך הנראית לו מועילה ביותר להכרעה צודקת ומהירה
של הסכסוך ויפסוק לפי מיטב שפיטתו על פי החומר שבפניו; הבורר לא
יהיה קשור בדין המהותי, בדיני הראיות או בסדרי הדין הנוהגים בבתי
המשפט. הבורר ידון על פי הוראות חוק הבוררות, תשכ"ח, 1968- ועל פי

⁵ רעא 4839/15 דניאל מושקוביץ נ' מנורה מבטחים ביטוח בע"מ פסקה 21.

⁶ הערה 3 לעיל

⁷ הערה 1 לעיל (ההדגשה הוספה)

⁸ למשל רעא 180/07 הערה 4 לעיל או ע"א 2186 עמר נ' מאור מלקסון

⁹ זה כנראה הטעם לכך שבהתאחדות נקבע גורם מסוים להיות "ראש המוסד לבוררות". אין כל צורך בגורם כזה לשם טיפול ב-8 תיקי בוררות בשנה.

הוראות תקנוני האיגוד. הבורר לא יהיה מוסמך לפסוק בניגוד להוראות

תקנוני האיגוד" [סעיף 8 של התקנון]¹⁰

התקנון מורה כך לא בכדי. כפיפות להוראות הדין המהותי עלולה לסכל את תכליות הבוררות במסגרת האיגוד. כך הדבר בעניין אימוץ תקופת ההתיישנות הכללית בהקשר לתביעה שמבוססת על עילות קוגנטיות מתחום דיני העבודה. מתן תוקף לתקופת ההתיישנות ארוכה אינו מתיישב עם ניהול תקין של התחרויות השונות.¹¹

37. הגמישות שמוקנית לבורר בעניין הזקקות לדין המהותי או לסדרי הדין שנוהגים בבית המשפט אינה פוגעת בזכויות קוגנטיות. המבקש סעד בעניין זכות קוגנטית יכול לממש את זכותו בדרך של תביעה לבית המשפט המוסמך. תביעה כזאת מוגבלת על פי דיני ההתיישנות הכלליים.

38. מן המקובץ עולה שאין כל פגיעה בהוגנות ונאותות הליכי בוררות שמתנהלים במסגרת האיגוד על פי התקנון.

39. למעלה מן הצריך נציין את הודעת בא כוח האיגוד שהאיגוד יתמוך בבירור תביעות שנשמכות על עילות קוגנטיות מתחום דיני העבודה אם הדבר יהיה אפשרי על פי הדין. פתיחת האפשרות לדון בתביעות כאלה בהליכי בוררות עשויה להצריך התארגנות שכוללת צירוף בוררים שהם שופטים בדימוס של בתי הדין לעבודה. תקופת ההתיישנות תישאר על מכונה בלי שתפגע הזכות להגיש תביעה לבתי הדין לעבודה במסגרת תקופת ההתיישנות הכללית

זכות העמידה של העותר

40. העותר היה שחקן כדורסל וכיום מאמן קבוצת כדורסל. ככזה הוא חבר האיגוד וכפוף לתקנוני האיגוד. מכוחו זה העותר סבור שיש בידו "זכות עמידה" לדרוש מידו של בית הדין העליון לדון בעתירתו. האיגוד גורס שאין לעותר "זכות עמידה" לפני בית הדין העליון שכן סמכות בית הדין משתרעת על פתרון סכסוכים בין אגודות לאיגוד או בין האגודות לבין עצמן [סעיף 4 ב של תקנון בית הדין העליון]; העותר אינו "קבוצה" ואינו בגדר "האיגוד".

41. סברת האיגוד מצמצמת מדי. גישת העותר מרחיבה מדי. מסגרת הסמכות של בית הדין העליון רחבה יותר מזו שמתוארת בסעיף 4 ב של תקנון בית הדין. סמכות בית הדין מקיפה:

"בית הדין העליון... מוסמך לדון בכל בקשה או ערעור על כל החלטה של

מוסד ממוסדות האיגוד, למעט החלטות ופסקי המוסד לבוררות של

האיגוד..." [סעיף 4 א של התקנון]

מכאן מתבקש שבית הדין מוסמך לדון בעתירה שמבוססת על פנייה למוסד ממוסדות האיגוד שנענתה בתשובה שלילית או שלא נענתה כל עיקר. בא כוח העותר פנה לאיגוד והציע את תיקון הבוררות כמפורש בעתירה זו. האיגוד סירב (במענה ובמחדל) ובכך קמה לכאורה זכותו של העותר לעתור כנגד ההחלטה. 42. פתיחת השער שגלומה בביטוי "כל החלטה של מוסד ממוסדות הערעור" אינה משמיעה פריצת שער שאין עמה סייג וגדר. אמנם לעניין עתירות לבג"ץ ההלכה הפסוקה לעת האת מרחיבה עד מאד את זכות

¹⁰ זו ברירת המחדל בעניין סמכויות בורר וסדרי ניהול בוררות לפי חוק הבוררות " הבורר יפעל בדרך הנראית לו מועילה ביותר להכרעה צודקת ומהירה של הסכסוך ויפסוק לפי מיטב שפיטתו על פי החומר שבפניו; הבורר לא יהיה קשור בדין המהותי, דיני הראיות או בסדרי הדין הנוהגים בבתי המשפט" [סעיף יד של התוספת הראשונה של חוק הבוררות]

¹¹ תקופת ההתיישנות קצרה (אף מזו של התקנון) כלולה בתקנון המוסד לבוררות של ההתאחדות לכדורגל (סעיף 1 ד של תקנון ההתאחדות).

העמידה מעבר למקרים שבהם נמצא לעותר עניין אישי¹². אולם לדעתנו אין מקום להשוואה בין זכות העמידה לפני בג"ץ שמצודתו נפרשת על כלל לסמכות בית הדין העליון שתחולתה מצומצמת לקבוצה מוגדרת של חברי האיגוד. זכות העמידה מוקנית לאחרונים מקום שאינטרס אישי שלהם מצוי על מדוכת הדין ואילו ל"עותר ציבורי" ייפתחו שערי בית הדין רק במקרים קיצוניים של התנהלות מוסדות האיגוד בניגוד לחוק.

העדר טעם למתן צו עשה לתיקון התקנון

43. בהעדר חובה מן הדין לתיקון התקנון ברוח דרישת העותר ולפי שוועדת התקנון בחנה את ההצעות לתיקון התקנון, קבלה את מקצתן ואלה אושרו בידי הנהלת האיגוד לא נמצא טעם למתן צו עשה בידי בית דין זה.
44. הנהלת האיגוד אישרה את תיקון התקנון בעניין מינוי בוררים שלערו. תהליך המינוי יושלם בהקדם.

סוף דבר

45. העתירה נדחית

46. לא מצאנו שהעתירה הוגשה בחוסר תום לב ולפיכך אנחנו נמנעים מפסיקת הוצאות כנגד העותר

ניתן היום י"א תשרי, תשפ"ד (26 ספטמבר, 2023) ויישלח לצדדים בדוא"ל

השופט (בדימוס) פרופ' עודד מודריק נשיא בית הדין העליון	עו"ד גדעון פרייטג חבר בית הדין	עו"ד יורם וסרצוג חבר בית הדין
--	---	--

¹² למשל נפסק: "בית המשפט בהלכה פסוקה הרחיב עד מאוד את זכות העמידה של העותר הציבורי. הוא עשה כן מקום שמדובר בעניין בעל אופי ציבורי שיש לו נגיעה לקידומו של שלטון החוק, לאכיפתם של עקרונות חוקתיים, ומקום שמתבקשת התערבות כדי לתקן פגם מהותי בפעולת המינהל הציבורי. מעמדו של העותר הציבורי הוכר גם מקום שהוא אינו יכול להצביע על נגיעה אישית ישירה או על פגיעה אישית בו" [בג"ץ 651/03 האגודה לזכויות האזרח בישראל נ"י ועתד הבחירות לכנסת]